

Reactie op de
Strategische visienota Cultureel Erfgoed
van de Vlaamse Regering

Hester Dibbits

6 mei 2021

Reinwardt Academie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Erfgoed is...

- een begrip dat verwijst naar **objecten, plekken** en **praktijken** die in het heden onder verwijzing naar het verleden door mensen worden **ervaren** als van **wezenlijk belang**.

Erfgoed is..

- Een etiket dat ergens, **in interactie**, op wordt geplakt
- Het omgaan met het verleden in het heden richting de toekomst
- **Emotioneel geladen en het schuurt altijd** (want er staat iets op het spel)
- Niet neutraal

Kiezen

”...Enkel wanneer voldoende mensen zich met kennis en gedrevenheid inzetten voor het **behouden en doorgeven** ervan, blijft erfgoed levend en relevant.” (p.10)

”...Het **ontzamelen en herbestemmen** is een werk van lange adem. Emotionele en juridische bezwaren staan dat vaak in de weg. Het is wenselijk om daarover in de sector een dialoog te voeren en de mogelijkheden te verkennen.” (p.25)

Erfgoedwijsheid

“Competentie die mensen in staat stelt om zich kritisch tot erfgoed te verhouden en het gesprek daarover te voeren,

door oog te hebben voor de maatschappelijke dynamiek rond erfgoed en de eigen positie daarin”.

Reinwardt Academie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Erfgoedwijsheid = 21e eeuwse vaardigheid

- Kunnen omgaan met complexe situaties
- Vaardig(heid) in *kritisch denken*
- Uit je eigen bubbel stappen

- “Door in te zetten op meerstemmigheid en genuanceerd om te gaan met gecontesteerd erfgoed neemt de sector een belangrijke maatschappelijke rol op.” >> p. 38

Reinwardt Academie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Instrumenten voor de omgang met objecten van erfgoed

- 1. Het **object** als informatiedrager
- 2. Op de museale **weegschaal**
- 3. Emotie**netwerken**

- 1. Het object als informatiedrager: **wat voor veranderingen heeft het voorwerp allemaal ondergaan?**
- 2. Op de museale weegschaal
- 3. Emotienetwerken

- 1. Het object als informatiedrager: **wat voor veranderingen heeft het voorwerp allemaal ondergaan?**
- 2. Op de museale weegschaal: **wat maakt dit voorwerp, zoals we het nu aantreffen, zo belangrijk (of onbelangrijk)?**
- 3. Emotienetwerken

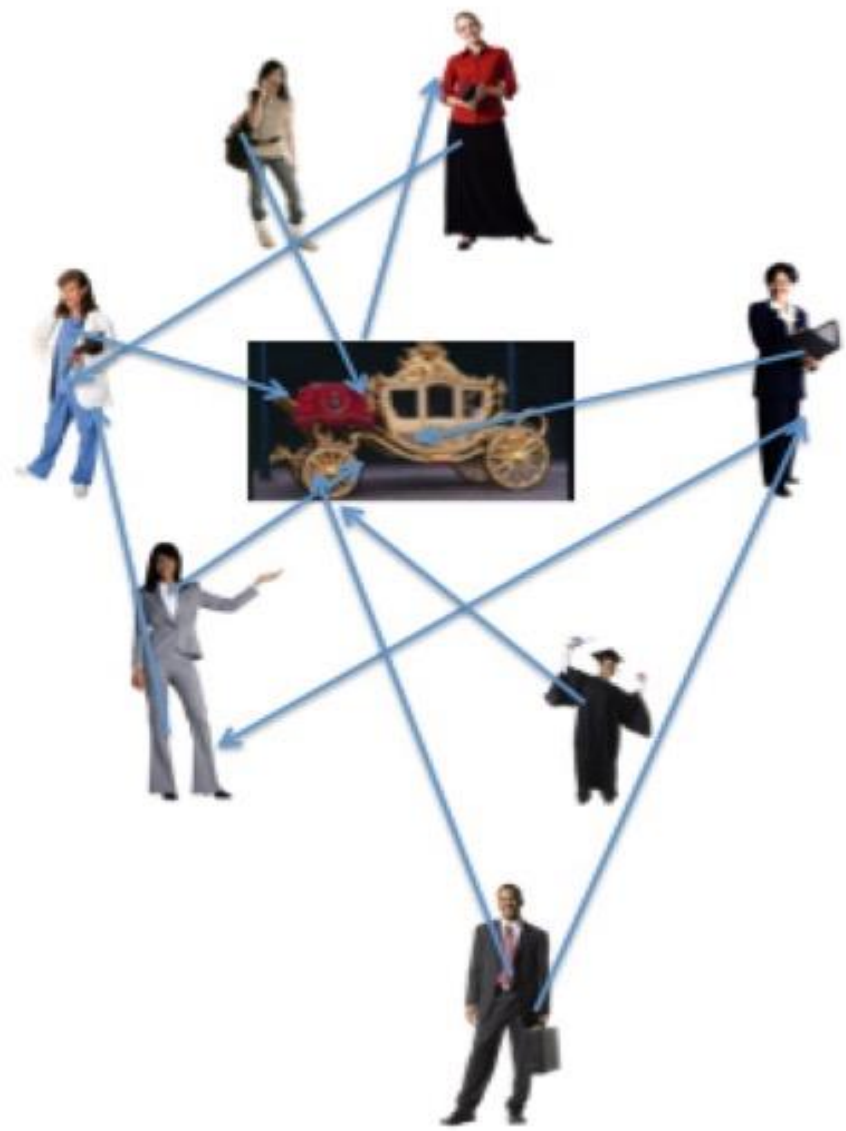
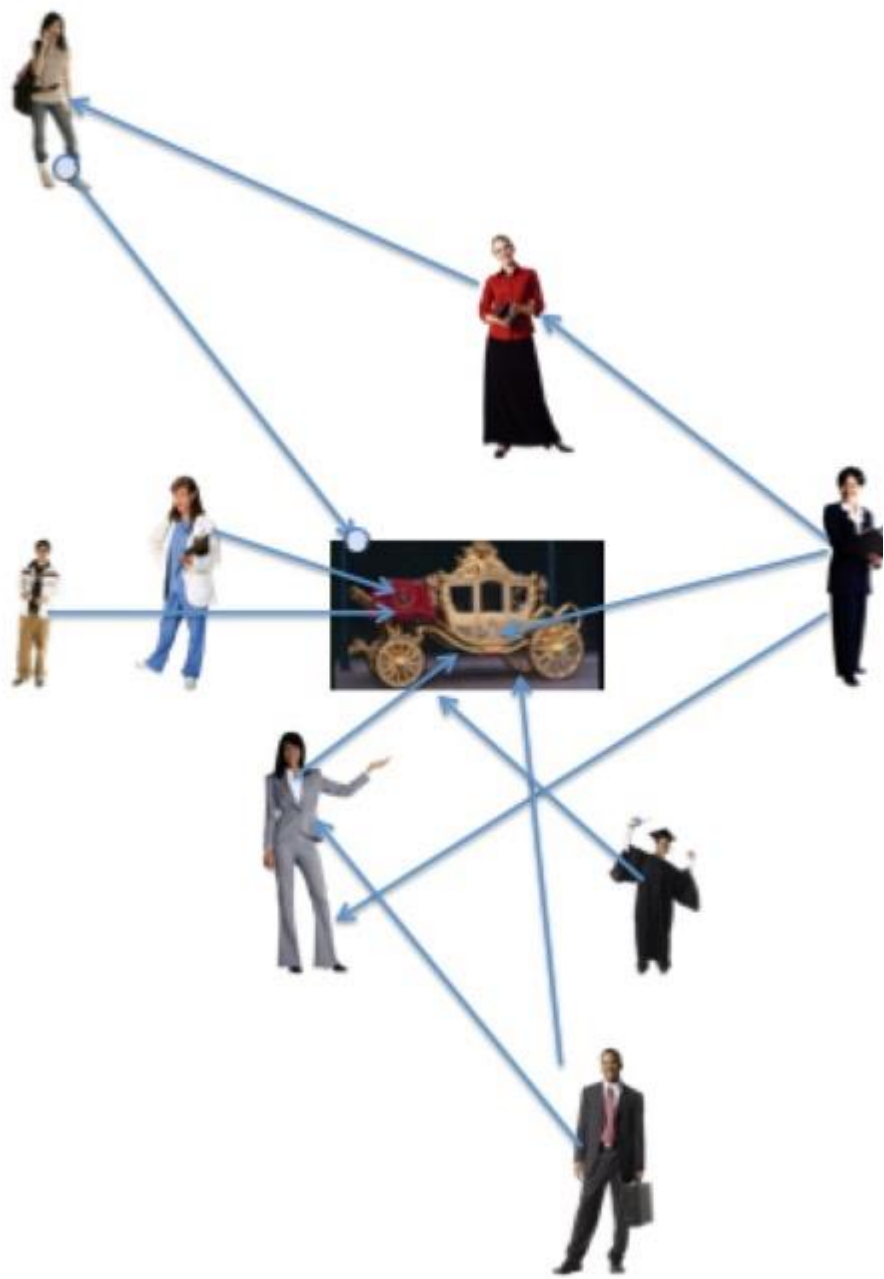

- 1. Het object als informatiedrager: **wat voor veranderingen heeft het voorwerp allemaal ondergaan?**
- 2. Op de museale weegschaal: wat maakt dit voorwerp, zoals we het nu aantreffen, zo belangrijk (of onbelangrijk)?
- **3. Emotienetwerken**

Emotienetwerken

- netwerken van uiteenlopende gevoelens die mensen bij een erfgoed-item hebben en die soms flink kunnen botsen.
- oefening die inzicht kan verschaffen in het ingewikkelde samenspel van emoties en belangen rond erfgoed.

Het idee is dat de deelnemers de **onderlinge relaties zien veranderen** en zich daardoor bewust(er) worden van de complexe dynamiek rond erfgoed.

Emotienetwerken: instrument ter bevordering van erfgoedwijsheid

Reinwardt Academie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

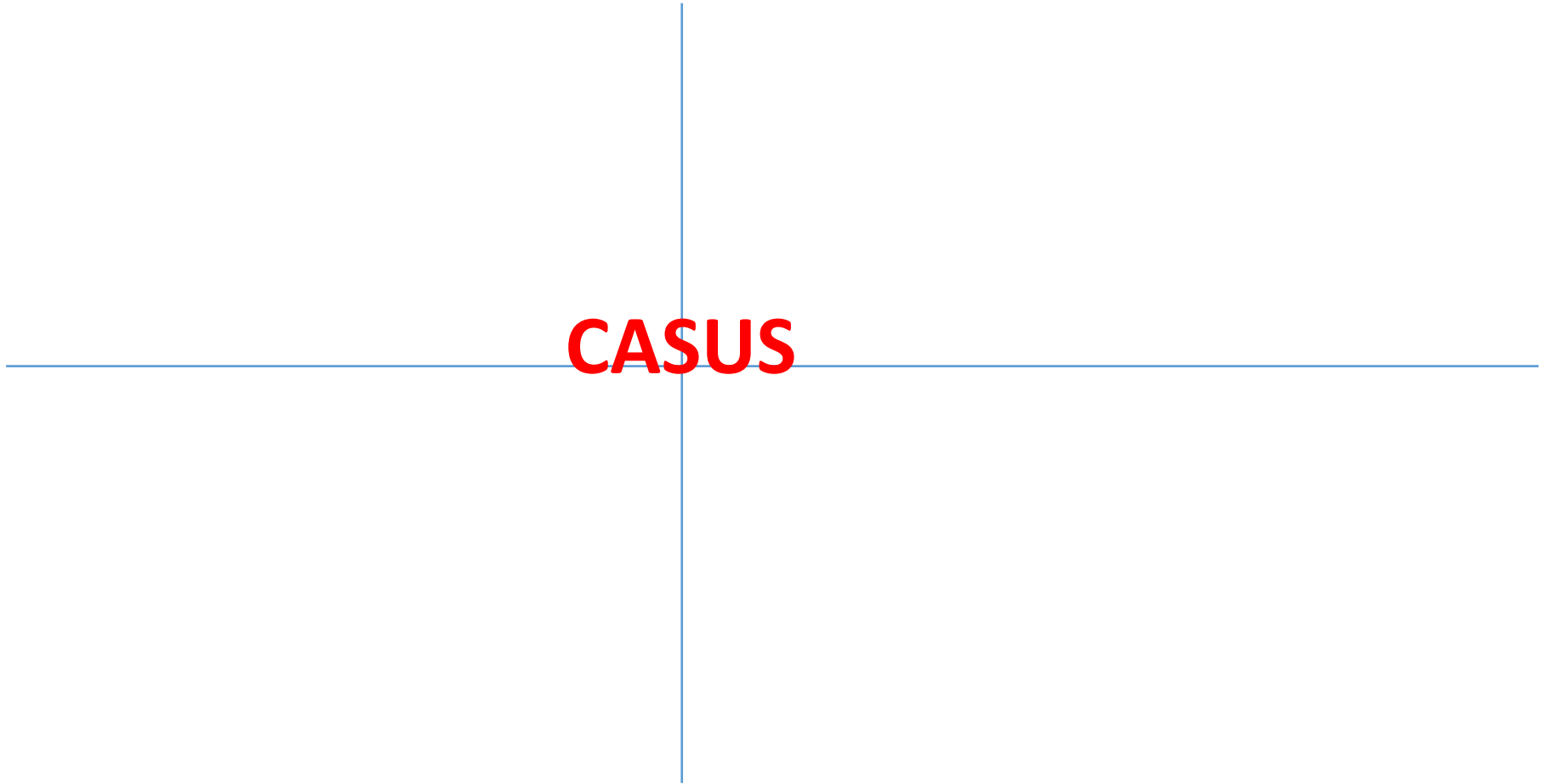
intens

CASUS

mild

onplezierig

plezierig

Zwarte Piet

Bij de intrede van Sinterklaas in Antwerpen waren enkel roetpieten te zien. Beeld Benoit De Freine

In Mechelen is er geen advies vanuit de stad, maar op de zoekactie die de stad op 20 november mee organiseert - naar het verdwenen boek van Sinterklaas - zullen wel roetpieten van de

Carnaval

13-12-2019

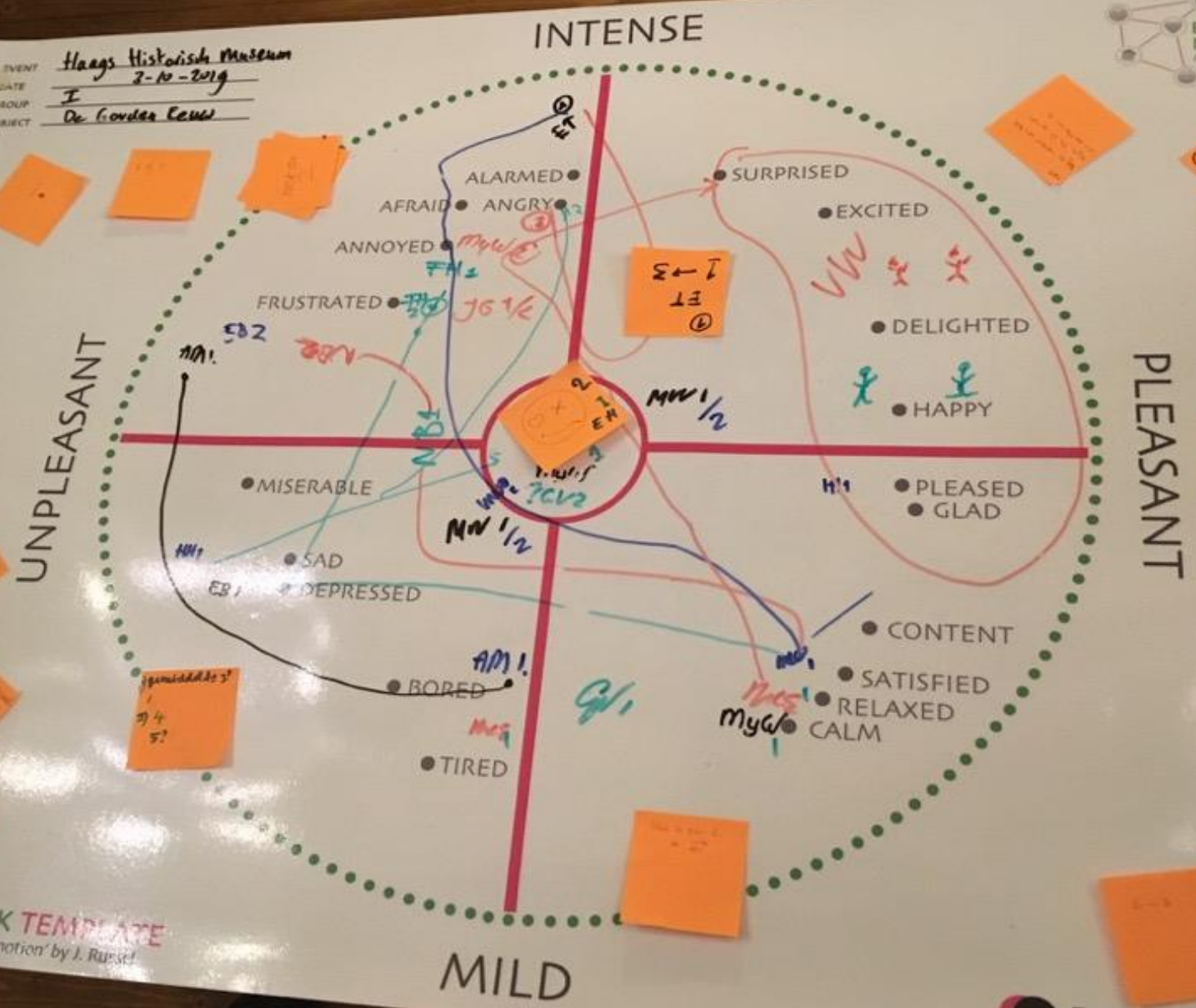
Carnaval Aalst van Werelderfgoedlijst geschrapt

Het carnaval in het Belgische Aalst is van de Werelderfgoedlijst gehaald vanwege een praalwagen met een karikaturale weergave van Joden. De VN-organisatie Unesco, die verantwoordelijk is voor de lijst met werelderfgoed, noemt de wagen "racistisch en antisemitisch".

Opnieuw felle reacties op omstreden carnavalstoet in Aalst

EVENT Haags Historisch Museum
 DATE 2-10-2019
 GROUP I
 SUBJECT De Gouden Leeuw

EMOTION NETWORK TEMPLATE
 in the 'Circumplex Model of Emotion' by J. Russell

Instrumenten voor de omgang met objecten van erfgoed

- 1. Emotie**netwerken**
- 2. Het **object** als informatiedrager
- 3. De museale **weegschaal**

Dank voor uw aandacht

hester.dibbits@ahk.nl

dibbits@eshcc.eur.nl